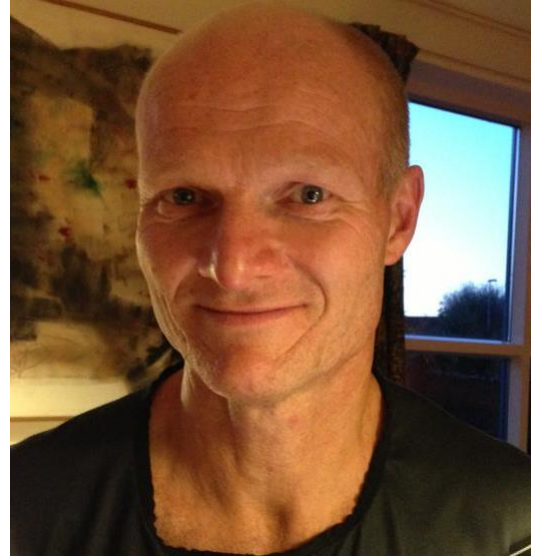

19yy-yy-yy
Dons Pihl, Ebbe

Fra www.stiften.dk 2023

Af: Charlotta de Miranda, Ebbe Dons Pihl, Henriette Hedegaard Jensen, Janne Danielsen og Susanne Jacobsen fra afdelingsbestyrelsen i Lejerbos almennyttige boligafdeling Thujabakken, som er en del af Andelssamfundet i Hjortshøj 27 aug. 2021 kl. 07:00

Dette er en kronik. Den udtrykker skribentens eller skribenternes holdning.

Kommunen giver med den ene hånd og tager med den anden: Hvis I vil have bedre klima, skal I ikke tage jorden fra os

"Vi forstår slet ikke, at kommunen nu melder ud, at man har meget ambitiøse klimamål for fremtidig udvikling af Aarhus, som også omfatter inddragelse af borgerinitiativer og støtte til lokalt klimaarbejde, samtidig med at man barberer mulighederne for udvikling af Andelssamfundet og gør det vanskeligt at opretholde det bynære, økologiske landbrug, vi har nu", skriver Charlotta de Miranda, Ebbe Dons Pihl, Henriette Hedegaard Jensen, Janne Danielsen og Susanne Jacobsen. Arkivfoto: Søren Willumsen

Bæredygtighedsudvalget under Aarhus Kommune har i 2020 formuleret en vision om, at vi "sammen kan skabe en bevægelse, der gør Aarhus til et grønt, klimamæssigt forbillede, hvor omstilling til et mere bæredygtigt samfund går hånd i hånd med udvikling". Ambitionerne er, at Aarhus bliver en af de førende byer inden for klima og grøn omstilling.

I "Grøn Genstart af Aarhus", klimaplan for 2021-2024, hedder det, at "der er behov for at styrke det lokale klimaarbejde og forbedre mulighederne for, at vi sammen med virksomheder, iværksættere og borgere understøtter og opskalerer indsatsen". Derfor vurderes det som vigtigt med en "direkte og aktiv inddragelse af borgerne som ressource".

Det udmøntes i nogle målsætninger på forskellige områder, og Aarhus ønskes udviklet som en "demonstrationsby for innovative klimaløsninger". Selvfølgelig er tankerne primært rettet imod løsninger på et overordnet plan med hensyn til energiforsyning, transport, byggeri, forbrug og affaldshåndtering m.v.

Skal den bæredygtige omstilling virkelig have effekt, skal der selvfølgelig arbejdes med politiske løsninger i stor målestok, men interessant og godt, at der også lægges vægt på direkte og aktiv borgerinddragelse og det lokale klimaarbejde.

Så langt så godt, men der er desværre et modsætningsforhold imellem disse fine visioner og den netop udsendte plan for arealanvendelse (Temaplan for arealanvendelse til alle boligtyper), som er et tillæg til Kommuneplan 2017.

Formålet med planen er at reservere områder til at bygge fritliggende boliger i 13 mindre bysamfund. Der er stor efterspørgsel på grunde til parcelhusbyggeri, og det har byrådet selvfølgelig også en forpligtelse til at tilgodese. I planen foreslås det, at seks af de 19 hektar, som Andelssamfundet i Hjortshøj har forpagtet af kommunen, inddrages til boligbyggeri.

I Andelssamfundet i Hjortshøj er vi små 300 mennesker, og vi har i 25 år arbejdet med at udvikle et bofællesskab, der fungerer som et eksperimentarium for udvikling af bæredygtig livsstil på mange fronter: Klimarigtigt byggeri, alternative energiformer, deleøkonomi (bil- og elcykelklub, fælles maskiner til udearealer og haver), opsamling af regnvand til vaskeri osv.

Vi har forpagtet 19 hektar landbrugsjord af Aarhus Kommune, der ved hjælp af frivilligt arbejde drives som bynært, økologisk landbrug. Noget af jorden bruges til en lokal fødevareproduktion i form af en fælles grøntsagsdyrkning, som er åben for hele byen. Ca en tredjedel af medlemmerne kommer ude fra byen, og antallet er stigende.

Der er også kornproduktion på jorden. Kornet sælges til virksomheden Aurion. Til gengæld køber vi så færdigmalet mel, der bruges i eget bageri, som producerer til lokal butik.

Vi har også et mindre dyrehold: Høns, der leverer æg til salg for hele byen, samt et lille gedehold, der ud over at fungere som klappegeder for byens børn også leverer kød til den lokale butik.

Andelssamfundet er på ingen måde en lukket enklave for beboerne. Der er et utal af arrangementer, der er åbne for byens indbyggere og andre interesserede:

Fællesspisning, cafearrangementer, rundvisninger, høstmarked osv. Der er stor, lokal opslutning til disse aktiviteter.

Vi har en gruppe på 16 borgere med særlige behov, som er integreret i fællesskabet: En del har arbejdspladser i bageri, butik og landbrug. Det fungerer rigtig godt.

Vi vil derfor kraftigt opfordre til, at man finder byggejord uden for Andelssamfundet og i stedet støtter et vigtigt borgerinitiativ, der fungerer som et eksempel på lokalt klimaarbejde på mange forskellige fronter og et eksempel på, hvordan lokalsamfund kan organisere sig til en mere bæredygtig livsstil.

Bofællesskabet har ca. 25 forskellige kompetencegrupper, som involverer de fleste i frivilligt arbejde, der giver et rigt og mangefacetteret fællesskab: Grupper for høns, geder, landbrug, æbleplantage, kultur, fester, håndarbejdsværksted, reparationsværksted osv.

I alle 25 år er vi hyppigt blevet kontaktet af nysgerrige borgere, arkitekter, forskere, studerende osv. både fra ind- og udland - som har brugt og bruger stedet til inspiration. Vi modtog såmænd også Aarhus Kommunes Miljøpris i 2001 for "en særlig miljøindsats i samfundets interesse".

Vi forstår slet ikke, at kommunen nu melder ud, at man har meget ambitiøse klimamål for fremtidig udvikling af Aarhus, som også omfatter inddragelse af borgerinitiativer og støtte til lokalt klimaarbejde, samtidig med at man barberer mulighederne for udvikling af Andelssamfundet og gør det vanskeligt at opretholde det bynære, økologiske landbrug, vi har nu. Det gør en stor og negativ forskel, hvis vi må afgive seks af de 19 hektar, vi har forpagtet.

Vi har mange visioner både for udvikling af landbrug og energiproduktion, som vil være vanskelige/umulige at udvikle.

I 2001 vurderede forvaltningen, at Andelssamfundet i Hjortshøj skulle have en miljøpris for "en særlig miljøindsats i samfundets interesse". I de forløbne 20 år har vi realiseret langt flere tiltag i retning af mere bæredygtig livsstil. Samtidig er den generelle erkendelse af behovet for udvikling af et mere bæredygtigt samfund steget kraftigt.

Vi vil derfor kraftigt opfordre til, at man finder byggejord uden for Andelssamfundet og i stedet støtter et vigtigt borgerinitiativ, der fungerer som et eksempel på lokalt klimaarbejde på mange forskellige fronter og et eksempel på, hvordan lokalsamfund kan organisere sig til en mere bæredygtig livsstil - sådan som det så fint er formuleret i kommunens klimaplan!